

dobila mrtvega šele 31. Med reševalci se je posebno odlikoval tov. Kunaver, ki je ob nesreči na Stolu rešil življenje 7 dijakom. — Janka Petriča prepeljejo na dom staršev, odkoder se vrši pogreb v soboto popoldne ob pol 5. — Nas vse je pretresla ta nesreča s svojo silno tragiko, a razumljivo je, da so ubogi starši najbolj prizadeti. Izgubili so sina-edinca, starega komaj 17 let, dovršivšega z odliko VII. gimnazijski razred. Z njegovo smrtjo so zapadli smrti vsi visoki upi, vse jasne sanje o bodočnosti. Zatorej bolesti staršev ni mogoče opisati — umeti jo more le tisti, ki je sam izgubil, kar mu je bilo najdražjega. Tolaži pa naj jih zavest, da z njimi iskreno vsi sočustvujemo in da je mladi Janko v lepoti svojih idealov in načrtov z nenadno smrtjo obvarovan vseh prevar in bojov, ki jih donša življenja vihrajoča sila!

—k— **Nevarno obolet** je jeseniški nadučitelj tov. Jos. Sedlak. Prepeljali so ga v ljubljansko bolnico.

—r— **Umril** je dr. Josip Kušar, odvetnik v Kranju, iskren, odkritosrčen prijatelj naprednega učiteljstva. O blagem pokojniku sporočimo prihodnjč več. Blag mu bodi spomin!

—r— **Umril** je v Ljubljani oče tovariša Franca Gärtnerja, Matej Gärtner, 85. letu svoje dobe. Naše sožalje!

—r— **Die Taten reden!** Gedenkschrift über die Lage der kranjschen Lehrerschaft. — Tako je naslov nemški spomenici o položaju kranjskega učiteljstva, ki je ravnokar razposlana širom kulturnega sveta. — Govori torej, s krvjo resnice pisana knjižica, tako se godi v stoletju prosvete kulturnim delavcem v srečni in slavni vojvodini Kranjski!...

—r— **Odkritje Del-Cottovega spomenika.** Pišejo nam: Opetovano je že bilo preloženo odkritje spomenika Frana Del-Cotta, vrlega tovariša, ki je učiteljeval na Sv. Gori pri Litiji. A naposled se je slavnost vendarle izvršila 15. junija t. l. Čudim se, da o tej slavnosti nihče ni ničesar poročal. Morebiti se je hotelo prizanašati svetogorskega župnika, ki je provzročil, da se je slavnost tako preprosto izvršila, da se je dopisnikom zdelo za malo, da bi o njej poročali v časnik. In vendar je stvar vredna opisa že zategadelj, da svet spozna, kake »prijatelje« ima učiteljstvo v današnji duhovščini. — Napis na spomenik je oskrbel pokojnikov prijatelj, tovariš Janko Leban. Slove tako:

Mladini blag, goreč učitelj,
a narodu bil zvest si sin,
napredka, delo svobode ljubitelj,
živi naj v časti Tvoj spomin!

Ko se je imelo vršiti odkritje spomenika, je župnik oznanil mašo na podružnici v T. Ker ni kazalo, da bi se slavnost zopet preložila, se je izvršila brez maše. Seveda je bilo le malo domačega ljudstva navzočega in tudi šolske mladine ni bilo, ker so vsi hiteli v T., kjer je bila oznanjena maša. — Tudi kolegov se je žalibog le malo udeležilo in še ti niso imeli kaj jesti, zakaj domači učitelj G. je bil sicer naročil pri organistu obed, a mož ni napravil ničesar, nabrže je dobil od gospoda župnika migljaj. Tovariš Andoljšek je nost vendar izvršila. Tovariš Andoljšek je pokojniku govoril na grobu, a pevci so mu zapeli genljivo nagrobno. Opomniti je, da je bilo navzočih tudi nekaj gospodov uradnikov in gospic iz Litije. Čast jim, da vedo ceniti delo domoljubnega učiteljstva! Prijatelji pokojnikov, tovariš Janko Leban, je poslal te pozdravilne verze:

Sam priti, žal, sem zadržan,
a v duhu z vami sem ta dan,
Iz srca želja mi kipi:
»Spomin Del-Cottov naj živi!«
A vi, ki danes ga slavite,
iskren pozdrav moj vsi sprejmite!

Ob odkritju spomenika je bila navzoča tudi rodovina pokojnikova, soproga gospa Amalija, sin Ciril, učitelj, in Olga, učiteljica.

Štajerske vesti.

—š— **Iz deželne šolskega sveta.** Deželni šolski nadzornik dvorni svetnik Peter Končnik je nastopil 22. jul. večtedenski dopust.

—š— **Gradec.** Z ozirom na velikansko škodo na Štajerskem, osobito še v glavnem mestu Gradcu samem, ki so jo povzročile ponovne povodnji, je sklenil ministrski predsednik grof Stürgkh sklicati štajerski deželni zbor še tekom meseca avgusta ter mu dati **poslednjo priliko**, da začne iznova delovati. Ko bi pa navzlic temu ne prišlo do nobenega smotrenega dela, bo dež. zbor takoj razpuščen ter začetkom septembra razpisane nove deželno-zborske volitve, ki se bodo vršile novembra in decembra. — Vse štajersko učiteljstvo razpravlja ta ukrep ter upa, da ga deželni poslanci ne bodo pustili — ugoniti! —c.

—š— **Od nameravanega zasedanja štajerskega deželne zbor meseca avgusta** ne smemo učitelji pričakovati bogve kaj, pravzaprav nič, že z ozirom na službeno pragmatiko državnih uradnikov in saniranje deželnih blagajnic iz državnih predkazov; skratka, ker ni bil mali finančni načrt rešen v poletnem zasedanju državnega zbora. To so vratca, skozi katera bo korakala regulacija naših plač. Najprej se bo moral odsloviti mali finančni načrt v jesenskem zasedanju državnega zbora. Rešitev bo pospešilo že naznanjeno zvišanje kongruje. Ker se država ne bo upala upreti zahtevam duhovništva, a tudi rešitve službene pragmatike ne zapostaviti, zato bo gledala, da čimprej odslovi v jeseni mali finančni načrt. —c.

Istrske vesti.

—i— **Novi konvikt v Pazinu.** Gradbena dela za novi hrvaški konvikt v Pazinu so se že pričela.

Goriške vesti.

—g— **Widrovo »Moje prvo berilo«.** Ne moremo umeti, kako se more katerikoli izkušen šolnik zavzemati za kako drugo knjigo, namenjeno našim malim začetnikom, in ne samo za Widrovo »Moje prvo berilo«, ki edino odgovarja zahtevam in potrebam naših ljudskih šol tako po vsebini, kakor tudi po obliki in ceni. Pisec teh vrstic pozna obe knjigi: Krulčevo in Widrovo. Pa moram brez ozira na vse drugo prostodušno izjaviti, da dajem Widru prednost pred Krulcem v vsakem pogledu — tako seveda tudi glede slik! Widrove, oziroma Gasparijeve slike so preproste, naivne, ljubke, otrokom vidne in umiljive, one v Krulčevi knjigi pa so tuje izvora, polizane in posladkane, da, kakor pravi tovariš iz Štajerske — brez izrazni »Abziehbilder«! — In le nerodna smešnica je, ako kdo trdi, da se je mogoče na podlagi knjige iz vladne monopolizacije naučiti čitanja — v enem dnevu! Take smešnice ne čujemo vsak dan! — Naposled pa moramo tudi vedeti, da je naše samo to, kar pride iz naše organizacije. Kam pa pridemo, ako bomo ob prilikah, ko lahko uveljavimo svoja dela, zamejali to, kar je našega, in svoj lastni uspeh potiskali v kot pred tujim in vrhutega še slabšim blagom?! Zato pa naj živi Widrovo »Moje prvo berilo«! Druga ne potrebujemo in nečemo! Ker nas vsi tepejo in zapostavljajo, bomo vendar uveljavljali sami sebe tam, kjer imamo samo mi odločevati! To zahteva naša moška in stanovska čast!

—g— **Štiridesetletnica** službovanja tovariša Fakina na Repentaboru. — K tej notici, ki smo jo prinesli v zadnjem listu, pripominjamo še, da se je tovariš Janko Leban spomnil tov. Fakina z razglednico, ki slove tako:

Prijatelj dragi mi, Fakin,
bil vedno zvest si Slave sin;
preteklo 40 je let,
kar nam učiš ta »mladi svet«!
Zaslug pridobil si nebroj,
v zaslužen zdaj greš pokoj;
a jaz, stanovski Tvoj sobrat,
prihajam Tebe pozdravljat
in v duhu stresam Ti roko,
ključič navdušeno tako:
»Prijatelj ljubeznivi,
dobro ti Bog Te živi,
do skrajnih mej človeških dni
naj sreča Te ne zapusti!«

Tržaške vesti.

— Slov. akad. fer. društvo »Balkan« si je izvolilo sledeči odbor: predsednik: tov. Franjo Peric, stud. rer. com.; podpredsednik: tov. Viktor Vovk, stud. iur.; tajnik: tov. Anton Zobec, stud. iur.; blagajnik: tov. Ant. Benčina stud. rer. com.; arhivar: tov. Stanko Gaberščik, stud. iur.

Splošni vestnik.

Važno za vojaške novince. Vojno ministrstvo je izdalo naredbo, po kateri se bodo od letos naprej vojaški novinci, ki so bolj slabotnega zdravja, vežbali v posebnih oddelkih. S takimi novinci se bo postopalo milejše. Kdo se bo uvrstil v oddelke za slabotne novince, bodo odločili vojaški zdravniki. Pri vsakem polku, oziroma bataljonu uvedejo eden ali dva taka oddelka.

Duhovniškemu stanu se lahko odpo-ve. Kongregacija svetih zakramentov je oprostila neapolitanskega duhovnika Cavalieri Arena Rocco njegovih duhovniških dolžnosti, za kar jo je zaprosil, češ, da je bil svoj čas od staršev prisiljen vstopiti v duhovniški stan. Maševal ni že več let. Papež je sklep kongregacije podpisal.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št. 1248. Kranjsko.
Na petrazredni ljudski šoli v Mengšu se razpisuje nadučiteljsko mesto z zakonitimi prejemki v stalno nameščenje.
Pravilno opremljene prošnje naj se službenim potom tuuradno predložijo do 25. avgusta 1913.
Prosilci, *ki v kranjski javni šolski službi še niso stalno namešteni, morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da imajo popolno fizično sposobnost za šolsko službo.
C. kr. okrajni šolski svet v Kamniku, dne 19. julija 1913.

Št. 2728.
V šolskem okraju ljubljanske okolice se razpisujejo naslednja učna mesta z zakonitimi prejemki v stalno nameščenje:
1. tri učna mesta na osemrazredni deški ljudski šoli v Spodnji Šiški in sicer eno učno mesto z

omejitvijo na moške prosilce, obe drugi učni mesti pa brez takšne omejitve.
2. eno učno mesto na šestrazredni ljudski šoli pri D. M. v Polju;
3. eno učno mesto na šestrazredni ljudski šoli na Vrhniki;
4. nadučiteljska služba na dvorazredni ljudski šoli v Št. Jurju;
5. eno učno mesto na dvorazredni ljudski šoli v Preski;
6. učno in voditeljsko mesto na enorazredni ljudski šoli z začasnim 2. razredom v Škocijanu;
7. po eno učno in voditeljsko mesto na enorazrednih ljudskih šolah v Rakitni, Zapotoku in Zelmljem;
Pravilno opremljene prošnje za eno izmed teh učnih mest je za vsako posebej predpisanim službenim potom semkaj vlagati do 31. avgusta 1913.
V kranjski javni ljudskošolski službi še ne stalno namešteni prosilci morajo z državno-zdravniškim izpričevalom dokazati, da so fizično popolnoma sposobni za šolsko službo.
C. kr. okrajni šolski svet v Ljubljani, dne 26. julija 1913.

Na vse prijatelje

dobre kave!

Ste pokusili kavo z kavinim pridatkom : Franck : ? Dobite na mizo čvrstejši ter barvovitejši zvretok. — : Franck : iz zagrebske tovarne je le pravi z kavinim mlinčkom.

emp 160/25.643

Jernej Bahovec

naslednik: IVAN GAJŠEK

- trgovina s papirjem -

Sv. Petra cesta št. 2.

priporoča slavnemu učiteljstvu in drugemu občinstvu svojo bogato zalogo

šolskih potrebščin, papirja, zvezkov, šolskih knjig, pisalnega in risalnega orodja, umetnin, trgovskih knjig, razglednic itd.

Anton Krušič,

krojaški mojster in trgovec

v Gorici

Tržaška ulica števil. 16

v lastni hiši

in Tekališče Fran Jožefa št. 39.

Moja delavnica se nahaja v bližini slov. kmetiške šole.

Opozarja se gg. odjemalce, da je došla ravnokar velika množina raznovrstnega blaga najrazličnejših kakovosti iz avstrijskih in angleških tovarov

za vsak stan.

Posebno se priporočam cenjenim gg. učiteljem v mestu in na deželi.

Zahajajte samo v lokale, kjer imajo na razpolago naš list!

Naš denarni zavod

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani.

registrovana zadruga s omejenim izmetvom.

Promet do konca julija K 109.318.22.

Uradne ure: Vsak četrtek od 1/2. — 1/3. popoldne in vsako soboto od 6.—7. zvečer.

Naznanilo. Kdor želi od zadruga kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštinih znakah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Knjigoveznica

Anton Janežič

Ljubljana

Florijanska ulica 14

se priporoča slav. šolskim vodstvom in gg. učiteljem za izvrševanje vseh v knjigoveško stroko spadajočih del.

Pri večjih naročilih 10% popusta.

Ali ste že član društva »Jubilejska samopomoč«?

Društveniki so lahko učitelji, njihove žene in učiteljice po Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in Koroškem. V društvo se sprejemajo le oni, ki še niso stari nad 45 let.

Pri pristopu v društvo se plača pristopnina, ki se ravna po starostnih letih in sicer do 25 let 2 K 50 h, od 25 do 30 let 5 K, od 30 do 35 let 10 K, od 35 do 40 let 15 K, od 40 do 45 let 20 K; poleg tega še 2 K za prvi smrtni slučaj, 2 K letnine, 1 K vpisnine, 30 h upravnine in 20 h poštuine.

Letno se plačuje 30 h upravnine in 2 K za rezervni fond, ki je znašal koncem XII. upravne dobe 8052 K 99 h.

Po društvenikovi smrti izplača načelnništvo takoj zakonitim dedičem tolikokrat po 2 K, kolikor je društvenikov (sedaj 250). Po smrti društvenika plačajo drugi društveniki po 2 K za nadaljni slučaj smrti.

Vsa pojasnila glede pristopa v društvo daje predsednik IVAN SCHMEIDEK, učitelj v Krtini, p. Dob.